
Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

1 FASTSTÄLLANDE OCH TOLKNING AV ARVODEN OCH ÖVRIGA ERSÄTTNINGAR

Regionfullmäktige fastställer arvodesnivåer och ersättningsregler. Regionens demokratiberedning har till uppgift att vid behov ta initiativ till ändringar.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda i Region Västmanland med vilka avses ledamöter och ersättare i regionfullmäktige, fullmäktigeberedningar, nämnder, utskott, beredningar eller andra regionuppdrag enligt fastställda reglementen eller motsvarande.

I bestämmelserna regleras även tillsättande av politiska sekreterare samt arvoden till externa styrelseledamöter i helägda bolag.

Begäran om ersättning för förlorad arbetsinkomst, förrättning i politiskt organ och reseräkningar ska lämnas in senast 6 månader efter aktuell förrättning. Undantag prövas av demokratiberedningen under förutsättning att skriftlig motivering lämnats om varför tidsgränsen inte hållits.

2 ARVODEN OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR

Arvoden betalas i form av:

- Sammanträdes- och förrättningsarvode.
- Fasta arvoden för mer omfattande regionuppdrag.

Ersättning betalas i form av:

- Ersättning för förlorad arbetsförtjänst.
- Särskild ersättning för barntillsyn, för vård av person med funktionsnedsättning samt till förtroendevald med funktionsnedsättning.
- Resekostnads- och traktamentsersättning.
- Ersättning till partier för gruppmöten.

3 SAMMANTRÄDES- OCH FÖRRÄTTNING SARVODE

För sammanträde och förrättning som varar upp till fyra timmar betalas halvdagsarvode om 1,2 procent av inkomstbasbeloppet uppräknat till närmast högre tiotal kronor. Därefter betalas heldagsarvode om 2,4 procent av inkomstbasbeloppet uppräknat till närmast högre tiotal kronor. Heldagsarvodet är det maximala arvodet per dag, oavsett antal sammanträden.

Års- och månadsarvoden beräknas utifrån uppdragets omfattning. Ersättningen per månad för 100 procents tjänstgöring är 95 procent av inkomstbasbeloppet.

Vissa begränsningar gäller för förtroendevalda som uppbär fasta arvoden för mer omfattande regionuppdrag (se 6 Fasta arvoden för mer omfattande regionuppdrag).

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

Beloppet gäller ett år i sänder och följer det inkomstbasbelopp som gäller för januari månad innevarande år.

3.1 Sammanträdesarvode

Sammanträdesarvode betalas för deltagande i sammanträde med regionfullmäktige (ledamot, tjänstgörande ersättare och extra ersättare enligt särskild riktlinje), styrelse, nämnd, utskott och beredning. Deltagande avser även digitalt deltagande om sammanträdet medger det. Arvode erhålls för den faktiska tid som sammanträdet pågår, det vill säga inte för restid eller andra förberedelser.

3.2 Förrättningsarvode

Förrättningsarvode betalas för deltagande i kurser, konferenser, seminarieverksamhet, befolkningskontakter och för uppdrag enligt särskilda beslut.

Fullmäktiges ordförande beslutar om förrättningsarvode för fullmäktiges ledamöter/ersättare, ledamöter i beredningen för invånardialog och för de ledamöter/ersättare som fullmäktige utsett i övriga organ.

Regionstyrelsens ordförande beslutar om förrättningsarvode för regionstyrelsens och utskottens ledamöter/ersättare, för regionens ledamöter i strategisk regional beredning samt för de ledamöter/ersättare som regionstyrelsen utsett i övriga organ.

Patientnämndens, hälso- och sjukvårdsnämndens, kollektivtrafiknämndens, kultur- och folkbildningsnämndens och regionala utvecklingsnämndens ordförande beslutar om förrättningsarvode för respektive nämnds ledamöter/ersättare.

---

4 ARVODE TILL EXTERNA STYRELSELEDAMÖTER I HEL- OCH DELÄGDA BOLAG

Regionen är hel- och delägare i aktiebolag. För regionens del kan styrelsemedlemmarna i dessa bolag bestå av externa ledamöter.

Externa styrelseledamöter erhåller ett fast årsarvode, enligt beslut för respektive bolag.

Beloppet för årsarvode för ordförande och ledamöter samt ersättare i helägda bolag tillstyrks av regionfullmäktige och beslutas av respektive bolagsstämma.

För delägda bolag skall förslag till arvode hanteras på ägarmöte för respektive bolag innan beslut.

Årsarvodet täcker allt deltagande i sammanträde, förrättning och övriga uppdrag som hänförs till bolagsuppdraget.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

5 ARVODE TILL REGIONENS REVISORER

Regionens revisorer erhåller ett fast årsarvode om 40 procent. Årsarvodet utbetalas månadsvis.

För valda lekmannarevisorer utgår ett årsarvode om 3 procent för granskning av hel- och delägda bolag. Respektive bolag belastas med kostnaden för årsarvoden, sammanträdesarvoden och övriga ersättningar till revisorer.

Revisorernas ordförande erhåller ett fast månadsarvode om 20 procent.

Ordförandeuppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelsen. Det första året i mandatperioden inleds med dubbla grupper revisorer.

Sammanträdesarvoden och övriga ersättningar ersätts enligt regionens bestämmelser.

6 FASTA ARVODEN FÖR MER OMFATTANDE REGIONUPPDRAG

Arvodets storlek beräknas utifrån uppdragets omfattning. Ersättningen per månad för 100 procents tjänstgöring är 95 procent av inkomstbasbeloppet.

Huvuduppdrag	Omfattning
Regionråd i majoritet tillika regionstyrelsens ordförande, arvodet räknas upp med 25 procent.	100 procent (+25 procent)
Majoritetspartierna har rätt att tillsätta regionråd. Fördelningen anmäls till regionstyrelsen. Regionråd i majoritet ska vara ledamot/ersättare i regionstyrelsen.	Fördelning sker efter valet
Oppositionspartierna har rätt att tillsätta regionråd. Fördelningen anmäls till regionstyrelsen. Regionråd i opposition ska vara ledamot/ersättare i regionstyrelsen.	Fördelning sker efter valet
Regionfullmäktige, ordförande	20 procent
Regionens revisorer, ordförande	20 procent
Patientnämnd, ordförande	20 procent

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

Beredning för invånardialog, ordförande	20 procent
Hälso- och sjukvårdsnämnd, ordförande	Innehas av regionråd
Kollektivtrafiknämnd, ordförande	Innehas av regionråd
Kultur och folkbildningsnämnd, ordförande	Innehas av regionråd
Regional utvecklingsnämnd, ordförande	Innehas av regionråd
Strategisk regional beredning, ordförande	Innehas av regionråd
Ambulansdirigeringsnämnd, ordförande/ vice ordförande	Innehas av regionråd
Hjälpmedelsnämnd, ordförande	Innehas av regionråd
Kostnämnd, ordförande	Innehas av regionråd
Inköpsnämnd, ordförande	Innehas av regionråd
Varuförsörjningsnämnd, ordförande/vice ordförande (<i>avser de år då förtroendevald utses från Region Västmanland</i>)	Innehas av regionråd

6.1 Begränsningar

1. För förtroendevald med månadsarvode motsvarande heltid täcker arvodet allt deltagande i sammanträde, förrättning och övriga uppdrag som regionen ersätter.
2. Förtroendevald med månadsarvode 40 procent upp till 99 procent äger rätt till sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst vid deltagande i fullmäktige. Månadsarvodet täcker allt övrigt deltagande i sammanträde och förrättning för uppdrag inom regionen.
3. Förtroendevald med månadsarvode under 40 procent har inte rätt till sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst för sammanträde och förrättning för huvuduppdraget. Ersättning utgår för övriga uppdrag.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

7 REGIONRÅD – FÖRMÅNER VID LEDIGHETER

Regionråd/gruppleddare har inte rätt till semesterdagsersättning. Förmåner vid övriga ledigheter regleras i AB (allmänna bestämmelser).

- § 28 Sjukdom mm.

Om en förtroendevald med årsarvode på 0,4 basarvode eller mer är förhindrad att fullfölja sitt uppdrag på grund av sjukdom ska avdrag göras på arvodet motsvarande de regler som gäller för tjänstepersoner.

Om frånvaron överstiger 1 månad ska den förtroendevalda dessutom göra anmälan till Försäkringskassan. Från den ersättning som utgår från regionen sker avräkning för eventuella socialförsäkringsförmåner. Den förtroendevalda ska uppvisa intyg på utbetald sjukpenning.

Vid längre tids frånvaro på grund av sjukdom (motsvarande) får ersättare för regionråd utses av regionstyrelsen.

- § 29 Föräldraledighet

Hel- och deltidsarvoderad förtroendevald med årsarvode på minst 40 procent har rätt att vara föräldraledig från sitt förtroendeuppdrag upp till högst 12 månaders sammanhängande tid, dock längst till innevarande mandatperiods slut.

Den förtroendevalde ersätts med motsvarande regler som för tjänstepersoner; 80 procent av sjukpenninggrundande inkomst, SGI, (avräkning sker för eventuella socialförsäkringsförmåner) samt ett föräldrapenningtillägg motsvarande 10 procent av bortfallet på arvodet per kalenderdag i längst 180 kalenderdagar.

Regionstyrelsen hanterar beslutsfattandet i enskilda ärenden avseende beviljande av ledighet och föräldrapenning, samt utser ersättare för uppdrag i styrelser och övriga nämnder.

- § 30 Civil- och värnplikt

- § 32 Enskilda angelägenheter

8 ARBETSMILJÖ

Regionråd har tillgång till Hälsolyftets träningslokaler och Regionhälsans utbud av stödinsatser på individnivå. Stödinsatserna begränsas till de stöd där arbetsgivarpart inte krävs.

Förtroendevald som utsätts för hot, hat eller våld i samband med sitt uppdrag ska kontakta Säkerhetsenheten för stöd och vägledning.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

9 FÖRSÄKRINGAR

9.1 Ansvarsförsäkring

Förtroendevalda omfattas av samma ansvarsförsäkring som anställda personer. Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt allmänna skadestandsregler i verksamhet som bedrivs inom regionen.

9.2 Avtalsförsäkringar

Anger vilka avtalsförsäkringar som arbetsgivaren har skyldighet att teckna. Tillämpas även för övriga förtroendevalda i samband med förrättning enligt inom regionen lämnat uppdrag.

9.3 Grupplivförsäkring

För förtroendevald med uppdrag som omfattar minst 20 procent och som inte fyllt 67 år vid nytecknandet.

9.4 Trygghetsförsäkring vid arbetskada

Försäkringen gäller för olycksfall eller arbetssjukdom som uppkommer i samband med verksamhet som förtroendevald (TFA-KL).

10 ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD ARBETSINKOMST

Förtroendevald kan utöver arvode ha rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst, förlorad semesterförmån samt för pensionsförlust.

10.1 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som på regionens uppdrag deltagit i sammanträde eller i annan särskild förrättning som berättigar sammanträdesarvode har rätt till kompensation för lönebortfall.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst ska styrkas med intyg från arbetsgivaren. Grunden för rätten till ersättning är att den förtroendevalde faktiskt har förlorat arbetsinkomst. Med arbetsinkomst likställs i detta sammanhang arbetsmarknads-, socialförsäkringsbaserade ersättningar och andra ersättningar eller bidrag som reduceras till följd av förtroendeuppdraget. Olika former av inkomstgarantier och omställningsvederlag som samordnas med andra inkomster räknas inte som en arbetsinkomst.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas för faktisk sammanträdes- eller förrättningstid, tid för praktiska förberedelser, för resor till och från möten och för behövlig dygnsvila omedelbart före och efter möten. Ersättning betalas inte för tid till inläsning av handlingar.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

Egen företagare kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst. Ersättningens storlek prövas från fall till fall. Inkomsten bör intygas av redovisningskonsult eller motsvarande, alternativt kopplas till sjukpenninggrundande inkomst.

För att ersättning ska betalas krävs att den förtroendevalde själv för varje förrättning yrkar på ersättning för förlorad arbetsinkomst. Det är också den förtroendevalde som ansvarar för att det styrkta lönebortfallet är korrekt vid varje tillfälle.

Retroaktiv ersättning för förlorad arbetsförtjänst beviljas mot intyg om att motsvarande avdrag skett från arbetsgivaren.

10.2 Ersättning för förlorade semesterförmåner

Förtroendevald som på grund av uppdraget har förlorat semesterersättning semesterlön har rätt till ersättning motsvarande det förlorade beloppet.

Ersättningskravet ska styrkas med intyg från arbetsgivaren med uppgift om hur stort avdrag som gjorts på semesterrätt/ersättning, samt vilken ledighet som ligger till grund för avdraget och inlämnade till regionen senast inom sex månader från det att förlusten kunnat fastställas.

---

11 RESEKOSTNADS- OCH TRAKTAMENTSERSÄTTNING

Till förtroendevald som fullgör uppdrag för Region Västmanlands räkning utbetalas rese- och traktamentsersättning enligt regionens reseriktlinjer för regionanställda.

För förtroendevald med en fast arvodering om 40 procent eller mer räknas Regionhuset i Västerås som tjänsteställe.

För förtroendevald med arvodering lägre än 40 procent räknas bostadsorten som tjänsteställe. Reseersättning utgår då till och från sammanträden och förrättningar.

Om resan till sammanträdet/förrättningen utgått från till exempel en arbetsplats med längre resväg än från bostaden fingeras resan så att bostaden räknas som avreseställe. I de fall resvägen är kortare från arbetsplatsen och resan utgått därifrån ska detta anges som avreseställe.

---

12 SÄRSKILDA ERSÄTTNINGAR

12.1 Barntillsynskostnader

Ersättning betalas för kostnader vid vård och tillsyn av barn som vistas i den förtroendevaldes bostad när den föranletts av uppdraget. Ersättning ges för tillsyn av barn som normalt vårdas i förtroendevalds familj och som under kalenderåret inte fyllt 12 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning betalas även för äldre barn.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

Ersättning ges inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller sammanboende och inte heller för den ordinarie tid som barnet vistas i den kommunala barnomsorgen.

12.2 Vård av person med funktionshinder

Ersättning betalas för kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av person med funktionshinder, som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende.

12.3 Förtroendevald med funktionshinder

Ersättning betalas till förtroendevald med funktionshinder för de särskilda kostnader som föranletts av uppdraget. Utgifter för resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning av handlingar och liknande ersätts.

Ovanstående särskilda ersättningar gäller inte förtroendevald som fullgör uppdragen på heltid eller en betydande del av heltid.

---

13 PENSIONER OCH OMSTÄLLNINGSTÖD

2014 antogs nya bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL) hos kommun och landsting.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som valdes för första gången i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL (Normalpensionsreglemente för kommunala förtroendevalda) eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Livsinkomstprincipen och arbetslinjen har tjänat som utgångspunkt för utformningen av bestämmelserna. Bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har de i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda i kommuner och regioner, liksom för anställda på arbetsmarknaden i övrigt.

13.1 Omställningsstöd

Omställningsstödet avser i första hand att öka möjligheterna för en förtroendevald att röra sig mellan arbetsliv och uppdragstid. Huvudprincipen är att omställningsstöden ska ses som tidsbegränsade stöd.

Rätt till *aktiva omställningsinsatser* har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt/sina uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte fyllt 65 år när han eller hon lämnar sitt uppdrag.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

Ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som lämnat sitt/sina uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid. För varje uppdragsår ges ett ekonomiskt omställningsstöd på 3 månader. För att uppbära ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning.

13.2 Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna tillämpas på förtroendevald oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges. Pensionsbestämmelserna kännetecknas av:

- avgiftsbestämd ålderspension
- pensionsavgiften intjänas från första kronan. Det finns ingen nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgiften
- livsinkomstprincipen och arbetslinjen är utgångspunkter. Exempelvis beräknas pensionsavgifter på årsarvode och sammanträdesersättning oavsett uppdragens omfattning
- ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende ålderspension.

13.3 Ersättning för pensionsförlust

Förtroendevald med en sysselsättningsgrad under 40 procent av heltid ersätts för förlorad pensionsförmån. Vid utbetalning av ersättning för förlorad arbetsförtjänst görs ett tillägg med 4,5 procent för pensionsförlusten.

13.4 Förlängt arvode vid pension, avgångsersättning och omställningsstöd

Vid uttagande av pension, avgångsersättning och omställningsstöd i samband med ny mandatperiod har förtroendevald med fast arvode rätt till arvode under hela oktober månad.

---

14 ERSÄTTNING FÖR GRUPPMÖTEN

Till respektive parti betalas en fast ersättning per mandat och år för de gruppmöten som anordnas av partierna. Ersättningen betalas till respektive partigrupp och förutsätter att partiet fått mandat och tagit plats i fullmäktige.

För 2022 är ersättningen 24 400 kronor per mandat. Beloppet räknas upp årligen med de två föregående årens prisbasbelopp som grund.

Ersättningen betalas till respektive partigrupp och täcker samtliga kostnader till den förtroendevalde (inklusive sociala avgifter), samt eventuella kostnader för föredragshållare, hyra av lokal, kursmaterial samt kost och logi för kursdeltagarna.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

15 POLITISKA SEKRETERARE

Politiskt parti som är representerat i fullmäktige ges möjlighet att tillsätta politisk sekreterare.

Det parti som tillsätter regionstyrelsens ordförande har möjlighet att tillsätta 1,0 tjänst, övriga partier 0,5 tjänst vardera som politisk sekreterare. Därutöver har parti med minst 15 mandat möjlighet att tillsätta ytterligare 0,5 tjänst.

Politiskt parti som innehar rådstjänst har möjlighet att avstå del av rådstjänst och tillsätta motsvarande del av tjänst som politisk sekreterare.

Regionen svarar för lokaler och utrustning om den politiska sekreteraren är placerad i Regionhuset.

Anmälan om att politisk sekreterare tillsatts görs till regionstyrelsen.

Politiska sekreterare har samma förmåner som regionanställda med begränsning att förmånerna inte får sträcka sig över gränsen för en mandatperiod. De förmåner som avses är bland annat semesterersättning, friskvårdsersättning, tillgång till Hälsolyftets träningslokaler, terminalglasögon och fri sjukvård.

Lönesättning sker i samråd mellan ansvarig gruppledare och ansvarig tjänsteperson.

16 TILLÄMPNING

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av regionstyrelsen.

17 GILTIGHETSTID

Bestämmelserna om arvoden och ersättningar samt och politiska sekreterare gäller från och med den 15 oktober 2022.

18 PRAKTISK HANTERING AV ARVODESUTBETALNING

18.1 Sammanträden

Förtroendevald begär arvode, ersättning för förlorad arbetsförtjänst och resekostnader enligt särskild rutin och begäran stäms av mot närvaro i sammanträdets protokoll. Eventuella biljetter och kvitton lämnas i samband med begäran, vilket krävs för att ersättning ska betalas ut.

18.2 Förrättningar

För arvoden och ersättning i samband med förrättning finns en särskild rutin. Arvodet/ersättningen atteras av respektive organs sekreterare.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Region Västmanland 2022-2026

18.3 Utbetalning av arvoden och ersättningar

Utbetalning av arvoden sker via Löneservice i Region Västmanland. Nordea är den bank som regionen anlitar för utbetalning av löner. Den som har personkonto hos Nordea behöver inte göra något ytterligare för att få lönen insatt på sitt konto där.

Den som är kund i annan bank och vill ha lönen dit, måste själv begära överföring av lönen. Kontakta Nordea och be dem att ordna detta, ange Region Västmanlands arbetsgivarnummer 551901.

För den som inte har Nordea som bank och inte begär överföring till annan bank, eller om detta inte har hunnit åtgärdas, kommer lönen att betalas ut via utbetalningskort. Om kontakt inte har skett med Nordea, skickar banken med information om hur man går till väga för att ansöka om konto.

Arvodena betalas ut i samband med Region Västmanlands löneutbetalningsdagar, som är senast den 27 i varje månad. Stoppdatum, när underlag för utbetalning ska vara Löneservice till handa, är i regel den 7 i varje månad (undantag december).

---

19 REFERENS

Fastställd av regionfullmäktige 2022-06-14 § XX.